Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Planeringsenheten
Jesper Westberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-04-08

HSN 2025-0806

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-04-08

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Förslag att upphandla operationer av benvaricer enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)

Ärendebeskrivning

I ärendet föreslås upphandling av operationer av benvaricer, enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). Upphandlingen omfattar vård som idag utförs av en LOU-upphandlad vårdgivare.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att upphandla operationer av benvaricer enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).

2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att återkomma till nämnden med förslag på upphandlingsdokument.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Upphandlingen omfattar specialiserad vård i öppenvård inom specialiteten kärlkirurgi avseende operation av benvaricer (venös insufficiens), vilket också brukar kallas för åderbråck. I uppdraget ingår utredning, diagnostik, behandling och uppföljning av de opererade patienterna. I uppdraget ingår även att erbjuda konsultativt stöd i individuella patientfrågor gällande variceroperationer till andra vårdgivare. Målgruppen omfattar vuxna över 18 år.

Vårdområdet upphandlades första gången år 2016. Nuvarande leverantör är Narva Åderbråckscenter AB. Upphandlingen för det nuvarande avtalet genomfördes 2021 och avtalet gäller perioden 1 maj 2022–30 april 2028. Efter uppföljning av uppdraget och avtalet förlängdes avtalet 2025 med tre år. Eftersom ytterligare förlängning inte är möjlig behöver nu ställning tas till inledande av en ny upphandling.

Under 2025 genomfördes totalt 2 263 besök och 812 operationer inom ramen för det nuvarande upphandlade avtalet. Den sammanlagda kostnaden för tjänsten uppgick till cirka 2,5 miljoner kronor. I avtalet tillämpas ett ersättningstak på 16 miljoner kronor för vården. Därutöver finns en option, som innebär att regionen årligen kan höja ersättningstaket med upp till 25 procent av taket. Optionen har aldrig utlösts under den avtalsperiod som löpt.

Förvaltningen har under 2025 följt upp nuvarande avtal utifrån bland annat parametrarna tillgänglighet, produktion och ekonomi. Tillgängligheten har varit god, patienterna har fått vård inom vårdgarantins gränser under avtalsperioden och på helheten kan förvaltningen konstatera att avtalsformen har varit ändamålsenlig för vårdområdet.

Överväganden
Förvaltningen konstaterar att behovet av operationer av benvaricer kvarstår och föreslår därför att en ny upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) genomförs.

Förvaltningen bedömer att upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) är den mest lämpliga avtalsformen för vårdområdet, i enlighet med styrdokumentet Anvisning för val av avtalsform för hälso- och sjukvård och tandvård (HSN 2023–0615).

Bedömningen baseras bland annat på att upphandlingsobjektet rör relativt låga volymer och ett tydligt avgränsat uppdrag där kraven på tillgänglighet redan i dag uppfylls med en enskild leverantör. Avtalsformen bedöms vara den, för upphandlingsobjektet, mest kostnadseffektiva. Potentiella anbudsgivare bedöms finnas på marknaden.

Målet med en ny upphandling är att fortsättningsvis säkerställa att regionens invånare får tillgång till nödvändiga operationer av benvaricer.

Ekonomiska konsekvenser
Upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) för vårdområdet ger regionen möjlighet att styra kostnadsnivåerna genom att fastställa exempelvis ersättningstak, pristak och andra ekonomiska ramar i upphandlingen. Dessa mekanismer innebär att den maximala kostnaden kan begränsas. Samtidigt är det inte möjligt att i förväg exakt fastställa den slutliga kostnaden innan upphandlingen är genomförd och tilldelning skett, eftersom den slutliga kostnadsnivån påverkas av de anbudspriser som inkomna anbudsgivare erbjuder inom de ramar som regionen har fastställt. Förvaltningen bedömer att den totala kostnaden sannolikt kan komma att öka jämfört med dagens kostnader mot bakgrund av generella kostnadsökningar i samhället.

Konsekvenser för patientsäkerhet
En förnyad upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) bedöms skapa förutsättningar för en god patientsäkerhet. För att främja patientsäkerheten kommer tydliga och relevanta kvalitetskrav att ställas i upphandlingsdokumentet. Under framtagandet av kravställning och upphandlingsdokumenten utreds bland annat vårdgivarens krav på medverkan i utbildning.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för jämställd och jämlik vård.

Miljökonsekvenser
För att främja miljön kommer fortsatt tydliga och relevanta krav på vårdgivarnas miljöarbete att ställas i upphandlingsdokumentet.

Administrativa konsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade administrativa konsekvenser för vårdgivarna.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Eva Bring
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten